

brže prodire i u najzabitnija mjesta, skrivena tamo negdje među planinama. I kad se rasvjeta u neku crkvu uvede, ali naopako, onda je to kasnije dvostruka muka ispraviti.

I zato svi mi (ordinariji, župnici, svećenici, te umjetnici i stručnjaci u ovoj domeni) moramo učiniti onaj prvi korak, koji je tako neophodan za svaki put, bio kratak ili dug, lak ili težak. **Moramo postaviti rasvjetu crkve kao problem.** I kad se tako postavi, i kad se naperi i snage na širem crkvenom području koordiniraju, naći će se i rješenja. Uspjeh neće izostati, iako je problem, moramo priznati, prilično složen.

Frane MIHANOVIC

MEDITACIJA IN MAŠA

Ko smo še sedeli v klopek semeniške kapele zvečer pred večerno molitvijo, smo vsak dan poslušali spirituala, ki nam je brał večerna »punata«. Včasih je bilo zelo težko slediti branju, ker smo bili duševno preveč utrujeni od šuedija in drugih dnevnih opravkov; zavest, da meditacija nujno sodi v duhovnikovo življenje, pa smo vendarale poneli v dušnopastirsko življenje. Toda kmalu smo se morali soočiti s vprašanjem. Kako to preišljevanje opraviti? Skoro vsak je imel pri tem težave. Nekateri so zato raje meditacijo kar opustili. Prezaposlenost je bila gotovo glavni vzrok. Res je, da nimamo več dela v raznih katoliških društvih, toda sprejeti smo morali druga bremena. Duhovnikov je iz leta v leto manj, s tem pa se je delo nakopičilo preostalim. Pomislimo samo, koliko časa poabi goreč širitelj katoliškega tiska preden razdeli vsak mesec verski tisk vernikom. S tem se duhovščina pred vojno skorajda ni pečala. Tudi za verouk na splošno porabimo več časa kot v predvojnih letnih, ko se je verouk poučeval v šolah po določenem školskem urniku . . . Toda ko bi bilo samo to! Marsikdo je v svoji cerkvi takorekoč vse. Mežnarja zlepa ne more dobiti, zato se je prenekatero delo v cerkvi zvalilo na ramena duhovnika. Odklepati in zaklepati mora cerkev, zvoniti mora, vse pripraviti za maševanje, treba je iti tudi v spovednico in če ministranta ni pravočasno, mora celo

sveče prižigati. Za juturnjo meditacijo skorajda ni več časa. Po maši spet prihajajo ljudje, potem se zavrstijo razni neodložljivi opravki, pošto je treba prebrati, na nujne reči takoj odgovoriti, potem sledi verouk in že je pol dneva mimo.

Kaj pa meditacija? Ali je res postala nemoguća? Ali smo opravičeni to odlično sredstvo za osebno poglobitev in posvečenje opustiti? Izjemno morda že, toda redno nikar. Ker se je v bogoslužju marsikaj spremenilo, duhovnik danes nastopa v krogu vernikov z večjo zavestjo odgovornega liturga. Jezik bogoslužja je postal v glavnem ljudem razumljiv. Toda za tak nastop je potrebna tudi neka priprava. Za vsako gledališko igro se vrste številne vaje in mnoge priprave, le duhovnikovo opravilo, ki je vendar v nekem pomenu prava vzvišena drama, naj bi se vršilo brez vsakršne priprave? Zato tudi ni nič čudnega, če toliki duhovniki mašujejo kar tako iz neke ustaljene navade in se prav malo potrudijo, da bi s svojo držo dostojno predstavljali nevidnega Kristusa na oltaru. Odkod ime »alter Cristus,« če ne odtod, ker je pri oltarju Kristusovo »orodje« in izgovarja celo njegove posvetilne besede. Zato bi morali biti duhovniki kot liturgi bolj prizavedni. Ker sedaj mašujejo v domačem jeziku in je prvi del maše namenjen vernikom, je prav, da besedilo maše prejšnji večer preberemo in premeditiramo. Ko bo zvečer utihnil radio, se obrnimo k Bogu s kratko meditacijo. Morda bo nekadere pri tem oviral televizor, saj je znano, da je najlepši program ravno zvečer. Toda to je izvrstna priložnost za odpoved, pa naj je program še tako mikaven. In tako premagovanje bo za nas prav koristno sredstvo za krepitev volje in hotenja, ki sta za naše življenje in apostolat neprecenljive vrednosti.

Sem za meditacijo, ki je vezana na besedilo maše. Ob taki meditaciji se nam bo zaiskrila marsikatera lepa misel, ki jo bomo lahko povedali naslednji dan vernikom. Če se bojim, da bi jo med spanjem pozabil, si jo zapišem na listek in jo potem zjuraj na kratko preletim in obnovim. Marsikje imamo že oltarje obrnjene k vernikom. Če smo sedaj že skoraj povsem obrenjeni k vernikom med opravilom sv. maše, naj nam potem ne bo odveč, da po evangeliju spregovorimo par besed navzočim faranom. Ta nagovor ne sme biti dolg, kvečjemu tri do štiri minute, in vendar bo zadostoval da razložimo vernikom misel, ko jo bomo kakor iskro vrgli v duše navzočnih. Tako je delal leta in leta, vztrajno in pot-

rpežljivo, eden izmed pionirjev liturgične obnove v Cerkvi pater Pius Parsch v cerkvi sv. Jederti v Klosterneuburgu pri Dunaju. Nekoč je to bila novost, ki se je nekaterim zdela celo pretirana, a danes ne bi več smela biti. Ker je nagovor kratek, si ga bodo ljudje tudi lažje zapomnili. Da bomo pa mogli govoriti, nam bo meditacija prejšnji večer zelo potrebna. Predočimo si še tole: Celotni način življenja se je spremenil in marsikaj se je premaknilo na večerne ure. Pred vojno nikomur pri nas še na misel ni prišlo, da bi se lahko sv. maša opravila tudi ob večerni uri. Kako vse drugače je danes! Zato menim, da bo sobodni duhovnik lahko svoje duhovno življenje gojil tudi ob večernih urah. Ko bomo ugotovili prve uspehe, na primer večje število vernikov pri mašah v delavnikih, bo veselje nad takhim načinom meditacije odstranilo še zadnje pomisleke in ovire. Poskusimo, prepričan sem, da sadovi ne bodo izostali.

Vilko Solinc

APOSTOLSKA KONSTITUCIJA O OPROSTIMA

Na početku ove godine Sv. Otac Papa obradovao je katolički svijet novom Apostolskom Konstitucijom o oprostima. Ta (Apostolska Konstitucija) ima vrlo *veliko značenje za katolički nauk i pobožnost*. Sam Sv. Otac daje joj takvo značenje, pa je u svečanoj zgodi unaprijed najavljuje. Prigodom božićnoga čestitanja, dne 23. XII 1966, među ostalim značajnim stvarima, Papa je Sv. Kolegiju i Kuriji saopćio da će izdati crkveni dokumenat o oprostima. Pri tom je ujedno istakao važnost i glavna obilježja toga dokumenta. Koncil je — naglasuje Sv. Otac — odredio mnoge stvari za obnovu kršćanskog života, želeći upriličiti našem vremenu u Crkvi sve ono što je podloženo promjeni. Tako je trebalo donijeti i neke odredbe i s obzirom na oprost, provesti neke promjene, dati nove propise s obzirom na dobivanje oprosta.

AK je izišla 1. I 1967. *Objavljena je malo zatim u »L'Osservatore Romano«¹⁾ pod naslovom: Sanctissimi Domini nostri Pauli Divina Providentia Papae VI Constitutio*

¹⁾ L'Osservatore Romano CVII, n. 7 (9—10. siječnja 1967). U istom je broju Lista i kratak komentar AK i izjave što su ih o ovom važnom crkvenom dokumentu dali P. Ciappi i Mons. Sessolo. Poneke se misli iz tih izjava, kao i iz komentara, navode i u ovome prikazu.